

Astonpadsmītā Starptautiskā Lingvistikas Olimpiāde

Ventspils (Latvija), 2021. g. 19.–23. jūlijā

Individuālo sacensību uzdevumu risinājumi

1 uzdevums.

- ena 1, wija 2, wido 3, wi 4, idibi 5, benomi 6, waroewo 8, ije 9
- rati 10, mepina 20, joka rati 30, mepija 40, rati beo 50, moeto 60
- α -ma $10\beta = 10\beta + \alpha$ ($1 \leq \alpha \leq 9$, $1 \leq \beta \leq 5$)
- ije $10(\beta + 1) = ijema$ 10β ($1 \leq \beta \leq 5$)
- γ daemita moeto = $60 + \gamma$ ($1 \leq \gamma \leq 59$)
- moeto δ [ma γ ka $(\delta + 1)$] = 60δ [+ γ] ($1 \leq \gamma \leq 59$, $2 \leq \delta \leq 5$)

(a) moeto waroewo 480
 ijema joka rati 39
 moeto wido ma benomi ka wi 186

(b) 1 ena
 19 ijema rati = ije mepina
 26 benomima mepina
 104 wima mepija daemita moeto
 292 moeto wi ma wijama rati beo ka idibi

2 uzdevums.

- -ya kopums: homa- ‘kadiķa lapa’ + -ya → homa-ya- ‘kadiķa zars’
- N-:-N (N = lietvārds):
 ha- ‘lapas’ + k’yawe ‘ūdens’ → ha-:-k’yawe ‘tēja’
- N-:-A (A = īpašības vārds):
 mu- ‘maize’ + chikwa ‘salds’ → mu-:-chikwa ‘šokolādes tāfelīte’

	vienskaitlis	daudzskaitlis, viela
vienzīlbīgs celms	-’le	-we
vairākzīlbīgs celms	-nne	-:we

- (a) 1. mo:chikwa datda:we — I. persiku koki
 2. haya:we — G. burt. lapu kaudzes (īstenībā iestādīti lauki)
 3. doko:ko mo’le — H. vistas ola
 4. ma:chikwa — C. cukurs
 5. mu:chikwa — J. šokolādes tāfelīte
 6. mulonne, mu’le — D. maizes klaipts
 7. mowe — E. kreļļu gabaliņi
 8. ha:k’yawe — B. tēja
 9. doko:ko shiwe — A. vistas gaļa
 10. mo:chikwa mulo:chikwa — F. persiku pīrāgs

- (b) 11. **ade muwe** — O. *asins recekļi*
 12. **beyanne** — P. *zāles lauks*
 13. **homa:we** — M. *kadiķa lapas*
 14. **ma:k'yawe** — N. *sālūdens*
 15. **ma:k'ose** — S. *sāls*
 16. **ma'le** — K. *graudiņš*
 17. **homayanne** — R. *kadiķa zars*
 18. **mi'le** — L. *kukurūzas vāļīte*
 19. **ade k'yawe** — Q. *asinis*
- (c) 20. **be'le** — *zāles stiebriņš*
 21. **chikwa** — *salds*
 22. **datdanne** — *koks*
 23. **ade = ade k'yawe** — *asinis*
 24. **mulo:we** — *maīze*
 25. **hawe** — *lapas*
- (d) 26. **sālš** — **k'ose**
 27. *kadiķa lapa* — **homanne**
 28. *gaļas gabals* — **shi'le**
 29. *ūdens* — **k'yawe**
 30. *kukurūza* — **miwe**
 31. *zāles lauki* — **beya:we**
- (e) *sālš ezers.*

3 uzdevums.

- Vārdu secība:
 - V(O)S (V = darbības vārds; O = objekts; S = subjekts)
 - QVX (Q = jautājuma elements)
 - (*kurš* | Qt)N(D)(A) (Qt = daudzums, N = lietvārds, D = demonstratīvie vietniekvārdi, A = īpašības vārds)
- darbības vārds:
 - **le-** pagātne
 - **bi-** nākotne
 - **-si** subjekts = daudzskaitlis (**-gisi-si** > **-gisesi**)
- lietvārds:

	vienskaitlis	daudzskaitlis
<i>vīrietis</i>	tau	tauwau
<i>bērns</i>	gwadi	gugwadi
<i>virsaitis</i>	guyau	gweguyau
<i>sirmgalve</i>	namwaya	nunumwaya
~	vienskaitlis = daudzskaitlis	
- klasē (Cl):
 - vīrieši: **te-** (pirms Qt); **to-**
 - sievietes/dzīvnieki: **na-**
 - bērni: **gudi-**
 - laivas: **ke-**
 - lietas (piemēram akmeņi): **kwe-**
- demonstratīvie vietniekvārdi: **(a-)ma-Cl(-si)(-we)-na**, **ma-to-** > **mto-**, **ma-na-** > **mina-**
- daudzums: Cl-**vila cik?**, Cl-**tala 1**, Cl-**yu 2**, Cl-**vasi 4**

- (a) 14. **Navila vivila biyamata tomwaya mtona?**
Cik sieviešu pieskatīs šis sirmgalvis?
15. **Bikamkwamsi kweyu vivila minasina.**
Šīs sievietes apēdīs divas lietas.
16. **Amagudina gwadi lekota?**
Kurš bērns atnāca?
17. **Tevila tauwau bigisesi gugwadi gudigasisi?**
Cik vīriešu ieraudzīs savvaļas bērnus?;
Cik vīriešu ieraudzīs savvaļas bērni?
18. **Legisesi ketala waga vivila minasiwena.**
Tās sievietes ieraudzīja vienu laivu.
- (b) 19. *Cik laivu ieraudzīja tās sirmgalves?*
Kevila waga legisesi nunumwaya minasiwena?
20. *Šie četri baltie cilvēki pieskatīs šo gudro bērnu.*
Biyamatasi gwadi magudina gudikabitam tevasi dimdim mtosina.
21. *Cik bērnu (subjekts) apēdīs šīs cūkas?*
Gudivila gugwadi bikamkwamsi bunukwa minasina?
22. *Kura sieviete noķēra tās skaistās zivis?*
Aminana vivila lebani yena minasiwena namanabweta?
23. *Divi savvaļas suņi ieraudzīja to sirmgalvi (vīr.).*
Legisesi tomwaya mtowena nayu ka'ukwa nagasisi.

4 uzdevums. tV- pirms CV₀:

	C = y	C ∉ {b, m, w, y}		C ∈ {b, m, w}
		V ₀ ∈ {e, ε, i, I}	V ₀ ∈ {o, o, u, u, a}	
V ₀ ∈ {e, i, o, u}		V = i		V = u
V ₀ ∈ {ε, o, I, u, a}		V = I		V = o

• $\tilde{V} \leftrightarrow \tilde{V}_0$

• $C\tilde{V}_0 > t\tilde{V}-C\tilde{V}_0$; $C\tilde{V}_0 > t\tilde{V}-C\tilde{V}_0$; $C\tilde{V}_0 > t\tilde{V}-C\tilde{V}_0$

• $N-CV_0$ ($N \in \{m, n, j, \eta\}$) $>$ $n-tV-CV_0$

(a) $\acute{t}\acute{i}\acute{m}\acute{i}\acute{t}\acute{i}\acute{n}\acute{i}$ (* $\acute{t}\acute{u}\acute{m}\acute{i}\acute{t}\acute{i}\acute{n}\acute{i}$)

- (b) 1. rôtô — tórótótò
2. rèwǒ — tìrètǒwǒ
3. bíkó — túbitúkó
4. jýé rìyǎ — nítíyé tìritìyǎ
5. békʷǒ — tóbétǒkʷǒ
6. ríyòrò — tírítìyòtùrò
7. hʷògà — tòhʷòtógà

5 uzdevums. Darbības vārda struktūra:

subjekts	laiks	(objekts-)	sakne	(-subjekts)
\emptyset - $\left\{ \begin{array}{l} 1. \text{ pers. vsk.} \\ 3. \text{ pers. vsk.}_{\text{nākotne}} \end{array} \right\}$ tsi ^C } ts ^V }	my ^C p ^V	ik - 1. pers. vsk. a - 2. pers. vsk. i - 3. pers. vsk. my - 1. pers. dsk. aha - 2. pers. dsk. si - 3. pers. dsk.		-naha 1. pers. dsk.
	ik ^C \emptyset ^V			
	ni ^C z ^V			3. pers. vsk.}_{\text{pagātne}}

\emptyset -**p-ik**- = 3. pers. vsk._{nākotne} : 1. pers. vsk. (bet ne *1. pers. vsk._{nākotne} : 1. pers. vsk.)
^C = pirms līdzskaņa, ^V = pirms patskaņa

- (a) **aharapyryk** *es tevi apskāvu*
mymyboro *viņš mūs sakodīs* (bet ne ??*es mūs sakodīšu*)
uru *es pagulēju*
tsiksiwynaha *mēs viņus sadalījām*
ikwak *es pamedīju*
ziksi *viņš aizgāja*

- (b) *mēs nokritīsim* **tsimynarahanaha**
es nopeldējos **ikmoro**
tu mūs sakodīji **tsikmyboro**
 $\left[\begin{array}{l} \textit{es viņus pagaidīšu} \\ \textit{viņš viņus pagaidīs} \end{array} \right.$ **mysipery**
 $\left[\begin{array}{l} \textit{es jūs apskāšu} \\ \textit{viņš jūs apskaus} \end{array} \right.$ **paharapyryk**
tu aiziesi **tsipiksi**
es viņu nogalināju **ibeze**